

LIETUVOS ALPINIZMO ČEMPIONATAS

ĮKOPIMO ATASKAITA

10 Europos viršūnių Lietuvos 100–mečiui

Maglic 2386 m- „rūkas“, „kalnas rūke“- *Serbų respublikos ir Bosnijos- Hercegovinos aukščiausias kalnas buvo 5- tas per savaitę ir paskutinis iš 12-kos **Balkanų valstybių** kalnų į kurį įkopėme (foto1-2)*

Maglic 2386 m

2017 metai

Bendrieji duomenys

Įkopimo data:	2017.09.24 vasaros sezonas
Klasė:	Techninė
Valstybė, kalnų rajonas:	Serbų respublika, Bosnijoja ir Hercegovina, Dinarų Alpės
Viršūnės pavadinimas ir aukštis:	Maglic 2389 m - aukščiausia Serbų respublikos ir Bosnijoja - Hercgovina viršūnė
Dalyviai:	Vytautas Bukauskas Shahshah 2940 m. (1986), Ostryj Tolbaček 3682 m (1988), Ploskij Tolbaček 3085 m (1988), Bezimianij 2885 m (1988), Gamčen 2576 m (1988), Tiatia 1819 m (1989), Žima 1214 m, (1990), Kala Patthar 5644 m. (1991), Island Peak 6189 m (1992), Kilimandžaras 5895 m. (2004), Suphanas 4058 m (2004), Araratas 5137 m. (2004, 2006), Damavendas 5671 m, (2005) Apo 2954 m. (2006), Ras Dašenas 4600 m. (2007), Mayonas 2462 m (2007), Stanley / Margarita 5109 m., (2009) Mt. Rinjani 3700 m (2009), Pic Bobby 2658 m (2011), , Fudzijama 3776 m. (2010, 2011, 2015), Toubkal 4167 m (2012), Iztaccíhuatl 5230 m (2012) , Tajumulco 4219 m (2012), Halasan 1950 m, (2013) Yushan 3952 m, (2013), Coma Pedrosa 2946 m, (2014), Aneto 3404 m. (2014), Mulhacen 3482 m (2014), Kamerūnas 4095 m. (2014), Karthala 2361 m. (2015), Cormo Grande 2912 m (2015), Korab 2864 m (2015), Deravica 2656 m (2015), Dinara 1913 m (2015), Teide 3718 m, (2015) Titlis 3236 m (2016), Pico 2351 m (2016), Carrauntoohil 1038 m (2016), Ben Nevis 1344 m (2016), Triglav 2864 m. (2016), Olimp (Mitikas) 2919 m (2016), Gerlochovskij štit 2655 m. (2016) , Hvannadalshnjúkur 2119 m (2017), Rysy 2500 m (2017), Zugspitze 2962 m (2017), Marmolada (Punta Penia) 3343 m (2017), Grossglockner 3798 m (2017), Moldoveanu 2544 m (2017), Musala 2925 m (2017), Midžor 2170 m (2017), Zla Kolata 2534 m (2017). Jonas Umbrasas: Elbrus 5642 m., Energija 5105 m, Belucha 4506 m., G.Akstino 4345m., Kamerūnas 4095 m (2014)., Korab 2864 m (2015), Deravica 2656 m (2015), Dinara 1913 m (2015), Carrauntoohil 1038 m., Ben Nevis 1344 m (2015)., Titlis 3236 m (2016), Pico 2351 m (2016), Triglav 2864 m (2016), Musala 2925 m (2017), Midžor 2170 m (2017). Aušra Šimaitienė: Elbrus 5642 m., Kilimandžaras 5895 m (2004). Triglavas 2864 m., Glittertindas 2465 m., Yushan 3952 m (2013)., Korab 2864 m (2015), Deravica 2656 m (2015), Dinara 1913 m (2015). Džiugas Šimaitis: Moldoveanu 2544 m (2017), Musala 2925 m (2017), Midžor 2170 m (2017). Jolanta Vižinienė: Musala 2925 m (2017), Midžor 2170 m (2017),

Maršruto informacija

Maršruto pavadinimas ir sudėtingumo kategorija:

Vertikalus aukščio skirtumas, maršruto ilgis ir bendras statumas:

Atskirų techninių atkarpų ilgiai, charakteristika ir sudėtingumas:

North face ir **west ridge** orientaciniai **2A (rus.)**,
Pažymėti, jei maršrutas praliptas pirmą kartą!

-maršruto pradžia – Lokva Dėrnėšiste 1650 m

- aukščių skirtumas 736 m,

-maršruto ilgis apie 9,4 km,

-maršruto bendras statumas apie 30°

- **vasarą – statūs žolės šlaitai, uolos.**
- **žiemos periodu: ledo, sniego.**

Iki maršruto pradžios **Lokva Dėrnėšiste 1650 m** (foto 3) nuo **Tjėntiste** miestelio per **Nacionalni park Sutjeska** reikia privažiuoti 17 km (apie 1val.) Lėtas, nes kelias per mišką gruntinis, serpentinis. GPS-ai jo nerodė. Pėsčiomis toli ir dar ten meškos gyvena (foto4). Nuo **Lokva Dėrnėšiste 1650 m** parkavimo aikštelės apie **1 val.** takas eina mišku, o po to pieva. Po to apie **2 val** staigaus kilimo uolomis ir žolės šlaitais trimis etapais (foto 6-11). Yra pakabinti trosai saugai. Užsimetus ant keteros iki viršūnės belieka praeiti apie 20 min.

Rekomenduotina kartu pateikti ir trumpą techniškai sudėtingų atkarpų aprašymą!

Maršruto būklės ir meteorologinių sąlygų aprašymas:

Kopimo metu–sąlygos geros, oras ramus, be kritulių.

Nurodyti, jei maršrutas prastos būklės, klaidus, apledėjęs ir pan.

Maršrute esamos įrangos saugumui užtikrinti ar kopimui palengvinti aprašymas:

Metaliniai lynai ant stačių uolų. Reikalingos lazdos ant stačių žolės šlaitų.

Nurodyti, ar maršrute buvo panaudoti stacionarūs saugos taškai, ankstesnių kopėjų palikta įranga ir pan.

Laikas, praleistas įkopime:

Rugsėjo 24 d. kopimas į viršūnę ir nusileidimas. Viskas užtruko 5 valandas.

Laikas praleistas įkopime:

- **kopimas–3 val.** (kopimas pradėtas **08:30 val.** ryte, įkopta **11:30 val.**)

- **nusileidimas – 2 val. nusileista 14:30 val.**

Taip pat nurodyti šias laiko atžymas: startas iš bazinės stovyklos, maršruto pradžia, viršūnė arba maršruto pabaiga, grįžimas į bazinę stovyklą!

Nakvynių skaičius, vietos ir sąlygos:

Kalną galima įkopti per dieną. Ten Nac. Parkas. Neleidžiama nakvoti. Jei kopiama su nakvynėmis.

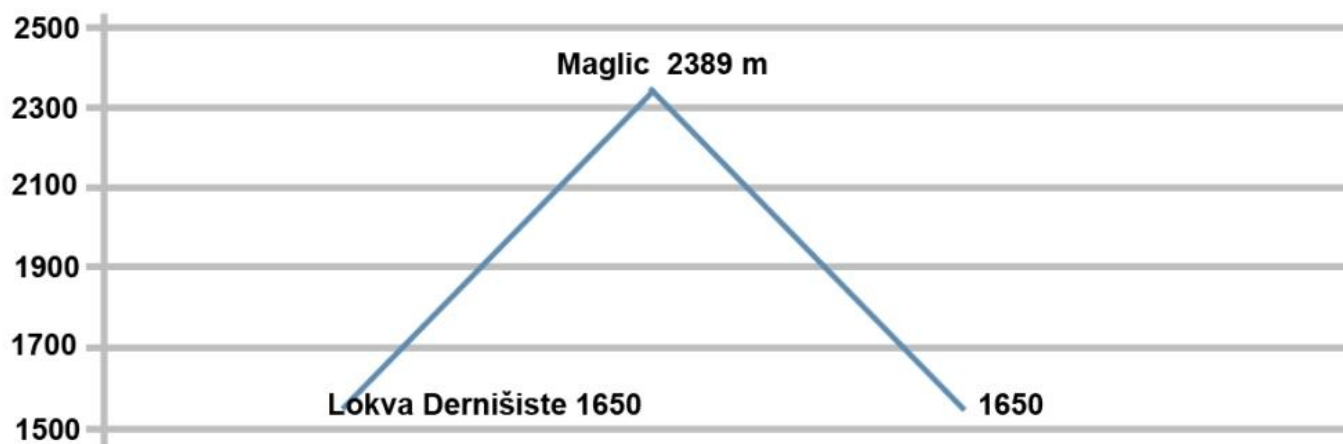
Īkopimo eiga

Aklimatizācija ir/arba treniruoču
īkopimai:

Īkopimo eiga:

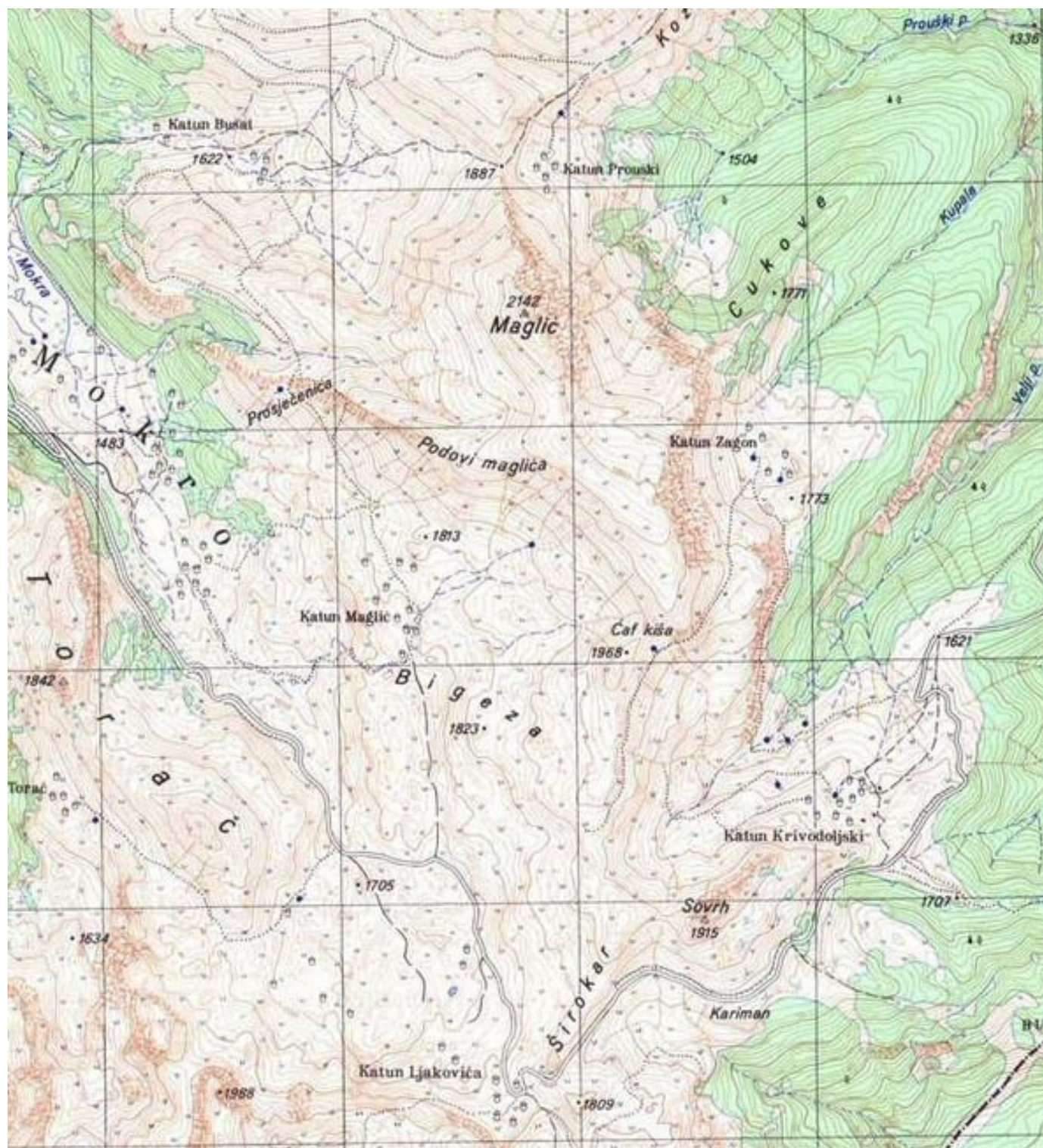
Data	Atkarpa	Metereoloģinās sāļygos, pastabos
09.24.2017	Tjēntiste 900 m – automobiliu, 17 km, 1:00 val – Lokva Dērnīšiste 1650 m – 3 val - Maglic 2389 m – 2 val Lokva Dērnīšiste 1650 m	Geros, ramus oras, saulēta. Oro temperaturā viršūnēje apie +5 C.

Īkopimo aukšāio grafikas:

Nuotraukos ir schemos

Kalnų rajono žemėlapis (šaltinis: internetas)

Maršruto pradžia **Lokva Dernašiste 1650 m** (foto 3)

Per penkias kelionių po kalnus pėsčiomis dienas net du kartus gamtoje sutikome **meškas** Rumunijoje ir **Bosnijoje**. Pirmą kartą šleivakojė šuoliais šlaitu lėkė mūsų kryptimi, tai niekas net fotoaparato nesugebėjo pakelti, antrą sykį vaizdas priminė garsųjį I.Šiškino paveikslą “Rytas pušyne“ (foto 4).

Viršūnės nuotrauka su pažymėtu maršrutu.

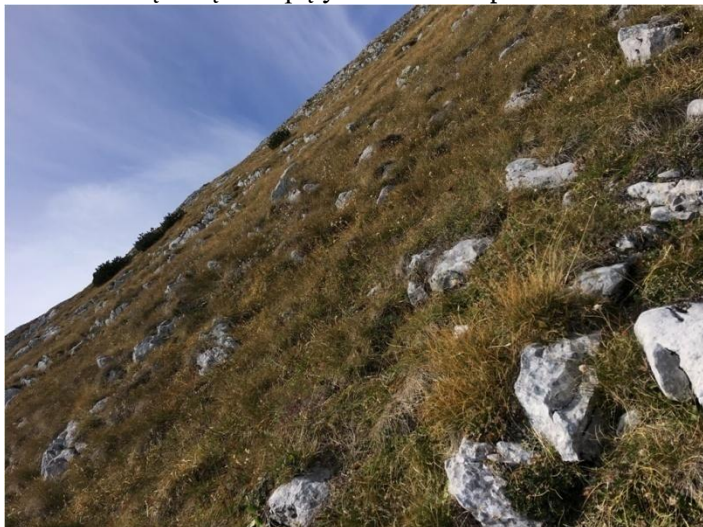

Maršrutas pažymėtas **raudonai**. (foto 5)

Techniškai sudėtingų atkarpų nuotraukos Pateikti bent kelias nuotraukas !

Ant statesnių uolų atkarpų yra **trosai**. Kopimas tiesiai **šiauriniu šlaitu** yra aukšto sudėtingumo trasa (foto 6 -7)

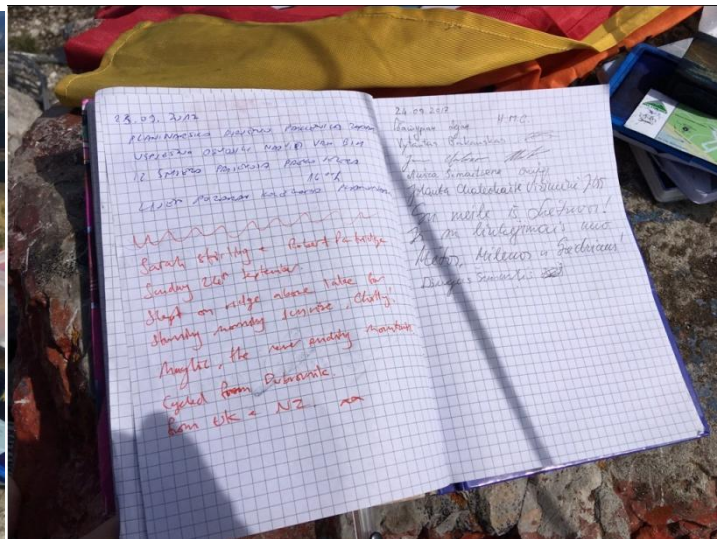
Lietingu oru būtų ypač sudėtinga praeiti **stačius žolių šlaitus**. Yra trosai, bet leidimuisi labai praverčia lazdos (foto 8 -11)

Nuotrauka su dalyviais ant viršūnės arba maršruto pabaigoje
Rekomenduojama pateikti ir dalyvių nuotraukas!

Magličas 2386 m- Bosnijos ir Hercegovinos aukščiausias kalnas pažymėtas Serbų respublikos vėliava. Ji tuo pačiu ir buvusios Jugoslavijos trispalvė. Mes pridėjome dar tris savo ☺ Vytautas Bukauskas, Jonas Umbrasas, Jolanta Vižinienė, Šimaičiai Aušra ir Džiugas (foto12)

Viršūnės knyga su mūsų palimkėjimais (foto 13 -14)

Ant keteros. Priekyje Maglič. Rudens pradžioje jau gali būti sniego (foto 15 -16)

Maglic 2386 m viršūnė iš vakarų nuo keteros (foto 17)

Pastabos

Pastabos neprivalomos! Pastabų turinį renkasi ataskaitos autorius pagal aplinkybes!

Aklimatizacijai ir treniruotėms įkopėme į:

[Moldoveanu 2545 m](#) (Rumunija), [Musala 2925 m](#) (Bulgarija), [Midžor 2170 m](#) (Serbija), [Zla Kolata 2534 m](#) (Juodkalnija).

[Moldoveanu 2545 m](#) (Rumunija) (foto 19-20),

[Musala 2925 m](#) (Bulgarija) (foto 21-22)

[Midžor 2170 m](#) (Serbija), (foto 23 -24)

[Zla Kolata 2534 m](#) (Juodkalnija) (foto 25-26)

Maršruto saugumas

Geru oru saugu, bet patogiau turint lazdas, šalmas irgi gali praversti jeigu yra daugiau grupių viršuje. Ant statesnių uolų atkarpų yra trosai (foto) . Lietingu oru būtų ypač sudėtinga praeiti stačius žolių šlaitus. Yra trosai, bet leidimuisi labai praverčia lazdos, tada teikėtu turėti ir apraišus(foto). Mes prieš du metus neilpome, nes tą dieną lijo ir žolės šlaitai buvo blogiau už ledą. Rudens pradžioje jau gali būti sniego.(foto

Įkopimo taktika, panaudota įranga ir kopimo technika

Galima įkopti per vieną dieną. Kai blogesnis oras kilti ir leisti tik per ledyną. Reikia turėti: šalmas, virvės, apraišai, lazdos. Bet geru oru galima eiti be nieko.

Rekomendacijos

Galima užsisakyti Nacionalinio parko reidžerį, kuris papasakos apie parką ir jeigu neturite savo automobilio arba jis per geras blogam keliui ir esate nedidelė grupė pavež iki starto. NP mokestis už žmogų yra 5 KM.

Kontaktinė informacija Vytautas Bukauskas

El. paštas: bukauskasv@yahoo.com
Mob. tel. 8-687-33303

Nuo **Maglič** viršūnės (Bosnija ir Hercegovina) matosi ežeras **Tmavacko** (Juodkalnija)

Lietuvos 100 – mečiui skirti įkopimai

Jubiliejų nebūna be iniciatyvų, realių ir truputį fantastinių. Lietuvos valstybės atkūrimo 100 - mečio proga vieni lipa į 100 piliakalnių, kiti drožia iš medžio 100 skulptūrų ar sodina 100 ažuolų. Mes, mėginame šį jubiliejų įprasminginti įkopdami į **10 skirtingų Europos valstybių viršūnių**, nuo *Islandijos* iki *Gibraltaro*, nuo *Baltarusijos* iki *Balkanų*. Iškeldami jose lietuvišką trispalvę ir istorinę vėliavas, mes prisimename ir primename, kad Lietuva kažkada buvo didžiausia Europos valstybė. Kalnuose, niekada negali būti tikras, kad pavyks pasiekti tikslą, o ir toms kelionėms skyrėme tik 5 savaitgalius ir dvi pilnas savaites. Bet mums pavyko su kaupu. Net per 12-ką Europos viršūnių šuoliavo Vytis ir jose plazdėjo trispalvė.

Vasario 16 - osios proga įkopėme į legendinę **Gibraltaro uolą 426 m**. Ši uola, piečiausia kontinentinės Europos išskirtinė aukštuma, buvo svarbi žmonių gyvenime jau nuo akmens amžiaus laikų. Dabar tai britų užjūrio teritorija. Įkopėme pėsčiomis vadinamaisiais Mediterranean Steps. Pakeliui iš Madrido į Gibraltarą praėjome labai įdomų Camito del Ray kanjoną, dar vadinamą "karalių keliu". Ko gero buvome pirmieji lietuviai, kurie čia lankėsi po to, kai prieš 100 metų įrengtas perėjimas buvo rekonstruotas ir pritaikytas saugiam praėjimui. Tačiau ir dabar, kai oras vėjuotas arba lietingas praėjimas uždaromas. Per ilgąjį savaitgalį Andalūzijos keliais pravažiavome 1800 kilometrų ir aplankėme Rondą, Setenil de las Bodegas, Tarifą, kur iki Afrikos telikę tik 14 km, apžiūrėjome Duna de Bolonia smėlio kopą, ir Kadizą, Sivilijoje, kur palaidotas Kolumbas, o taip pat Kordobą.

Kovo 11 – osios proga trispalvė buvo iškelta LDK aukštumoje – aukščiausioje **Baltarusijos** vietoje **Гара Дзяржынская 345 m.**, kuri seniau buvo žinoma kaip Sviataja Gara („Šventasis kalnas“). Nuo 1956 m. kalva turi LDK bajorų šeimos atstovo „geležinio Felikso“, kuris pakeitė milijonų žmonių likimus, vardą. Kalnas net 50 metrų lenkia Aukštoją, bet nedaugelis jį yra matęs. Savaitgalio išvykos metu aplankėme Nesvyžiaus ir Myro LDK pilis.

Balandžio mėn. pasiekėme **Islandijos**, šalies, kuri pirmoji pasaulyje pripažino atkurtą Lietuvos nepriklausomybę, aukščiausią kalno viršūnę mums sunkiai įsimenamam pavadinimu **Hvannadalshnjúkur 2110 m**. Viršūnė yra didžiausiame Europos ledyne, kuris užima net 8 % Islandijos teritorijos ir savo mase viršija visus Europos ledynus kartu sudėjus. Klimatas čia atšiaurus, o kai pučia garsieji Islandijos vėjai, tiesiog – arktinis. Jau tūkstančiai tautiečių yra keliavę po Islandiją ir grožėjęsi jos gamta, bet tik vienetai – nuo aukščiausio jos taško. Palankaus oro laukėme visa savaitę. Per tą laiką apvažiavome visą salą. Pamatėme beveik visas „atvirukines“ Islandijos grožybes. Tik dieną prieš išvykimą sulaukėme tinkamo kalnams oro. Kopimo dieną oras buvo fantastiškai geras: ramus ir saulėtas. Todėl pakilę galėjome stebėti vaizdus, primenančius sniego ir ledo pasaką. Mums pavyko, bet nebuvo lengva. Viršuje buvo – 24 C žvarba. Kopėme 14 valandų, nuėjome 22 kilometrus, aukščių skirtumas net 2 km, nuo 400 m aukštyje prasidedančio ledyno iki viršūnės ėjome su sniegidžiais, po to į viršūnę – "kačių" ir ledo kablių pagalba. Ledas nuostabiai žydros spalvos ir ypatingo kietumo. Įkopimas buvo skirtas mano draugo, fotografo ir keliautojo, buvusio mūsų klubiečio *Pauliaus Normanto* atminimui.

Jau kelis metus ketinome aplankyti Norvegijos uolą, vertą viršūnės pavadinimo. Prieš 10 tūkstančių metų, ištirpus ledynams, Troliai pasitraukė iš fiordų į kalnus, bet paliko ten savo ženklus. Garsiausias iš jų - **Troltung**, "akmeninis Trolio liežuvis". Tai nuošali vieta, žiemą beveik nepasiekiamą. Nuo artimiausio civilizacijos taško ją skiria 23 kilometrai arba 12 valandų ėjimo pėsčiomis. Orai šios 1200 metrų aukštyje esančios plynaukštės nelepina net vasarą. Dažni žemi lietaus debesys, vėjas ir rūkas. Pamatyti šį stulbinantį peizažą atvyksta keliautojai iš viso pasaulio. Troltung - ko gero fotogeniškiausias Norvegijos peizažas. Čia, pasidaryti *selfi* ant paties akmeninio „trolio liežuvio“ galiuko virš Hardangerio fiordo tampa prestižo reikalu ir aukščio baimės išbandymu. Jeigu neturi aukščio fobijos, tai joks čia pasiekimas, tai gali tūkstančiai, tiesiog dar viena graži vieta. Tačiau, jeigu bijai, bet įveikei baimę, sugebėjai, tai bus įsimintina diena ilgam.

Kokių tik pozų neišvysi ant uolos. Nuo romantiškų iki sportinių. Viena mergina net 3 kartus mėgino atsistoti ant rankų ant uolos paties krašto, kol jai tai pavyko. Teko fotografuoti žmones įvairiose pozose, bet tąkart net sustingau ir maniau, kad ji nusivoš. Tačiau nieko baisaus neatsitiko, bet paskutinis tragiškas įvykis buvo prieš porą metų. Mergina suklupo ant uolos krašto ir į Australiją negrižo. Ko gero, į šią vietą senasis Trolis kartkartėmis sugrįžta pažiūrėti, kaip žmonės linksmiasi ant jo „liežuvio“, ir kažką pašnibžda merginoms į ausį, kad jos tuo metu praranda realybės jausmą... 700 metrų yra aukštai.

Lietuvos karaliaus **Mindaugo karūnavimo** dieną įkopėme į to meto svarbiausių mūsų valstybės kaimynių aukščiausias viršūnes: Lenkijos - **Rysy 2500 m** ir Vokietijos - **Zugspitze 2962 m**. Abi viršūnės yra pasieniuose su savo kaimynėmis Slovakija ir Austrija. Taip susiklostė aplinkybės, kad būtent iš jų ir kopėme. Taigi, per 4 dienas aplankėme 4 šalis, nuriedėjome automobiliu 4000 km maršrutu Vilnius – Popradske Pleso – Zalsburgas – Ehward – Vilnius ir iškėlėme visas turėtas vėliavas 2 viršūnėse. Be „oranžinės sraigės“ – klubo vėliavos šiuose kalnuose pabuvojo ir Gintarė – jauna mergina iš Zalcburgo. Taip tęsiame dar vieną tradiciją į keliones bei kopimus paimti mūsų emigravusius tautiečius.

Žolinių ilgąjį savaitgalį įprasminome Lietuvos valstybės simbolius iškeldami stilingiausiam Europos kalnyne – UNESCO saugomuose Dolomituose ir aukščiausioje jos viršūnėje **Marmoladoje 3343 m**, bei Alpėse ant Austrijos „stogo“ **Grossglockner 3798 m** („Didysis varpas“) Europos kalnų grožybėse reikalaujančiose ištvermės, alpinistinių įgūdžių, sėkmės ir gerų oro sąlygų.

Vasaros sezono kalnų kelionių uždarymui buvo skirtas „Balkanų maratonas“ su jos gamtos ir kultūros perlais. Nuriedėjome 6000 km ir aplankėme šias **Balkanų šalis: Rumuniją, Bulgariją, Serbiją, Juodkalniją ir Bosniją**. Įkopėme į visas 5 planuotas tų šalių aukščiausias viršūnes: **Moldoveanu 2545 m, Musala 2925 m, Midžor 2170 m, Zla Kolata 2534 m** ir **Maglic 2386 m**. Kopimo laikas tęsėsi nuo 5 iki 14 val. Pravažiavome dviem įspūdingiausiais kalnų serpentiniais Transfagarašan Rumunijoje ir dar įspūdingesniu Albanijos šiaurėje. Per penkias kelionių po kalnus pėsčiomis dienas net du kartus gamtoje sutikome meškas Rumunijoje ir Bosnijoje. Pirmą kartą šleivakojė šuoliais šlaitu lėkė mūsų kryptimi, tai niekas net fotoaparato nesugebėjo pakelti, antrą sykį vaizdas priminė garsųjį I.Šiškinio paveikslą „Rytas pušyne“.

Šioje kelionėje dalyvavo ir aštuonmetė keliautoja Mėta Bukauskaitė. 2011 m. ekspedicijos „Filipinai’11 M.Šalčiui atminti“ metu, ji kartu su mama Seda Bukauskiene įkopė į Apo 2954 m aukščiausią kalną Filipinuose. Už šį įkopimą Mėtai buvo suteiktas jauniausios Lietuvos alpinistės vardas ir ji pateko į Lietuvos rekordų knygą. Tuo metu jai buvo 1,9 metų. Aukščiausias Balkanų kalnas dabar Mėtai buvo jau 15 – oji viršūnė. Mokykla, per mokslo metus, išleido ją į šią kelionę, kad grįžusi vaikams per pamokas papasakotų apie tą įdomų Europos pakraštį.

Prieš 3 metus, plaukiant upe tolimame Madagaskare su bendrakeleiviais žaidėme aplankytų pasaulio šalių sąrašą. Tada Europos žemėlapyje beviltiškai pralaimėjau. Dabar, aplankęs Serbiją esu pabuvojęs visose 52 Europos šalyse. Dvylikoje šalių viršūnių iškelta trispalvė ir taip pagerbtas ateinantis Lietuvos šimtmečio jubiliejus. Šioje iniciatyvoje dalyvavo 25 keliautojai, skirtingi įvairaus amžiaus ir profesijų žmonės. Visiems buvo puikus iššūkis žvilgtelėti į Europą iš viršaus, garbė išskleisti ten trispalvę, išbandyti savo ištvermę, ugdyti toleranciją bendrakeleivių ir kitų tautų, kitų kultūrų atžvilgiu!

Vytautas Bukauskas